

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА
ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ
ТА АНАЛІЗУ**

СЕКЦІЯ 2

**СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ СПОЖИВЧОГО
КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ**

О. В. Акіншина, студентка спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування, група ФК-51

О. В. Гасій, науковий керівник, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Значну роль у задоволенні споживчих потреб населення, підвищенні його життєвого рівня, забезпеченні соціально-економічного розвитку країни у теперішньому стані економічної та соціальної нестабільності, військової агресії, відіграє такий вид кредиту, як споживчий кредит, що надається населенню [4].

Споживчий кредит являє собою грошові кошти, що надаються споживачу (позичальникові) на придбання товарів (робіт, послуг) для задоволення потреб, не пов'язаних з підприємницькою, незалежною професійною діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника [2].

Сучасний стан розвитку споживчого кредитування в Україні характеризується наступними змінами, що мають нерівномірний характер (табл. 1).

Таблиця 1 – Обсяги банківського кредитування фізичних осіб в Україні 2013–2019 рр., млн грн [2]

	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Споживчі кредити	137 346	135 094	104 879	101 528	122 066	151 625	173 702
На придбання, будівництво та реконструкцію нерухомості	51 447	71 803	66 169	58 549	48 172	36 045	32 611
Іпотечні кредити	56 270	72 156	60 215	60 265	38 601	26 616	33 170
Інші кредити	4 736	4 318	3 821	3 255	3 944	5 019	6 203

Особливостями розвитку банківського споживчого кредитування в Україні протягом 2013–2019 рр. є [1-4]:

1. Перевищення зростання обсягів споживчого кредитування над темпами росту доходів населення.

2. Зростання 2013–2014 рр., спад у 2015–2016 рр., відновлення з 2017–2019 рр.

3. Надання переваги споживчому кредитуванню у групі кредитування фізичних осіб в Україні 2013–2019 рр.

4. Розвиток готівкових, карткових та товарних «дрібних кредитів», інтернет-банкінгу.

5. Нестабільність динаміки структури споживчих кредитів у розрізі валют. За 2018 р. загальна кількість споживчих кредитів становила 151 млрд грн з яких 125 млрд становлять кредити у національній валюті, а всього 26 млрд у іноземній (82 % до 18 %);

6. Перевищення обсягів короткострокового споживчого кредитування над довгостроковим.

На погіршення темпів розвитку банківського споживчого кредитування мали вплив такі чинники, як зростання норми заощадження через скорочення реальних наявних доходів і зниження споживчої впевненості та відносно насичення кредитного ринку, високий рівень фінансових ризиків та вартості кредитних ресурсів.

На нашу думку, ключовими негативними моментами банківського споживчого кредитування є інфляційні процеси, що знижують реальні доходи населення, девальвація національної грошової одиниці, низька платоспроможність населення, висока вартість споживчих кредитів, недостатність аналізу банківськими установами кредитоспроможності позичальників-фізичних осіб, що призводить до зростання кредитних ризиків та обсягів неповернення банківських споживчих кредитів.

Для активізації розвитку банківського споживчого кредитування доцільним вбачається комплексна оцінка кредитоспроможності клієнтів банку, зниження вартості кредитної послуги, надавати кредити із дотриманням усіх принципів кредитування (не вибірково), а також розвиток регіональної політики споживчого кредитування, що, у свою чергу, характеризує соціальна роль банків у розвитку регіонів.

Таким чином, на сучасному етапі розвиток банківського споживчого кредитування характеризується як позитивними, так і негативними рисами. Ураховуючи, що споживчі кредити – фор-

ма забезпечення фінансового добробуту суспільства, потрібно прикласти максимум зусиль щодо їх доступності для більшості верств населення, адже це матиме прямий вплив на розвиток економіки всієї держави.

Список використаних інформаційних джерел

1. Єгоричева С. Б. Сучасний механізм функціонування регіональної банківської системи / С. Б. Єгоричева, О. В. Гасій. – Полтава : ПУЕТ, 2016. – 217 с.
2. Офіційний сайт Національного Банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua>. – Назва з екрана.
3. Чайковський Я. І. Аналіз сучасного стану та перспективи розвитку банківського споживчого кредитування в Україні / Я. І. Чайковський // Економічний аналіз. – 2017. – Т. 27. – № 1. – С. 156–163.
4. Шиндер О. В. Соціальна роль банків у розвитку регіонів / О. В. Шиндер // Економіка та держава. – 2010. – № 4. – С. 97–99.

КРЕДИТНИЙ ПОРТФЕЛЬ БАНКІВ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

І. О. Борисенко, студентка спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування, група ФК Б-11

*Т. П. Гудзь, науковий керівник, д. е. н., професор кафедри фінансів та банківської справи
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Одним із найважливіших напрямів здійснення банком активних операцій є кредитування. У структурі банківського балансу кредитний портфель розглядається як складова активів банку, що характеризується показниками дохідності й відповідним рівнем ризику. Основною метою формування кредитного портфеля банками є забезпечення максимального рівня дохідності кредитного портфеля та акціонерного капіталу банку за допустимого рівня ризику [1].

У 2019 році обсяг проблемних кредитів в українських банках уперше за останні роки знизився нижче рівня 50 % та станом на 1 січня 2020 року становив 48,4 %. Якість кредитних портфелів покращилась у банках усіх груп, окрім банків із російським капіталом.

Рівень непрацюючих кредитів продовжує скорочуватися, хоч і вкрай повільно. Основний фактор – стрімке зростання роздріб-